

Ковалевич В. В.,

*студентка за спеціальністю Психологія факультету здоров'я людини
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*

РОЛЬ ПСИХОЛОГА У МІЖДИСЦИПЛІНАРНІЙ КОМАНДІ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ

Анотація. У статті висвітлено роль психолога в міждисциплінарній команді реабілітаційного центру, його завдання у психодіагностиці, психотерапії та мотивації пацієнтів, що сприяє ефективній адаптації та підвищенню якості життя після реабілітації.

Ключові слова: психолог, реабілітація, міждисциплінарна команда, психотерапія, адаптація, мотивація.

Kovalevych V. The role of a psychologist in the interdisciplinary team of a rehabilitation center

Summary. The article highlights the role of a psychologist in the interdisciplinary team of a rehabilitation center, their tasks in psychodiagnostics, psychotherapy, and patient motivation, which contribute to effective adaptation and improved quality of life after rehabilitation.

Key words: psychologist, rehabilitation, interdisciplinary team, psychotherapy, adaptation, motivation.

В умовах сучасних викликів, зокрема, пов'язаних із військовими травмами та наслідками хронічних захворювань, інтеграція психологічної допомоги є запорукою успіху всього реабілітаційного процесу. Тому психолог є критично важливим фахівцем у складі міждисциплінарної команди реабілітаційного центру. Його функція виходить далеко за межі простої підтримки чи консультування; вона охоплює всебічну психологічну діагностику, терапію, соціальну адаптацію та забезпечення стійкої мотивації пацієнта до відновлення.

З огляду на актуальність теми, метою нашого дослідження було визначити основні завдання психолога в міждисциплінарній команді реабілітаційного центру для врахування ментального та соціального благополуччя пацієнта для успіху фізичної реабілітації. Отже, нами визначено основні завдання психолога в такій команді:

– Психодіагностика: Оцінка когнітивних функцій (пам'яті, уваги, мислення), емоційного стану (рівня тривоги, депресії, стресу) та особистісних особливостей пацієнта. Це допомагає виявити психологічні бар'єри, що можуть перешкоджати фізичному прогресу.

– Психокорекція та Психотерапія: Застосування індивідуальних та групових методів для опрацювання реакцій на травму, втрату функцій, зміну життєвих обставин. Особлива увага приділяється роботі з горем, фрустрацією, відчуттям безпорадності та ризиком розвитку ПТСР (посттравматичного стресового розладу) або депресивних станів.

– Сприяння Адаптації: Допомога пацієнту у прийнятті нового фізичного стану, формуванні реалістичних цілей реабілітації та розробці стратегій подолання щоденних труднощів.

Тривала реабілітація часто супроводжується кризами мотивації. Тому психолог використовує методи мотиваційного інтерв'ювання для виявлення внутрішніх цінностей пацієнта та прив'язки реабілітаційних цілей до його життєвих пріоритетів. Підтримка віри у власні сили (самоефективність) є ключовим фактором, який безпосередньо впливає на дотримання пацієнтом плану лікування. Одночасно психолог працює з родичами, навчаючи їх ефективній комунікації, запобіганню співзалежності та створенню підтримуючого середовища вдома. Це забезпечує плавний перехід пацієнта від клінічних умов до повсякденного життя.

Таким чином, психолог у міждисциплінарній команді є інтегратором, мотиватором та терапевтом, чия робота забезпечує цілісний підхід до відновлення, перетворюючи пацієнта з об'єкта лікування на активного учасника власного одужання. Без цієї компоненти реабілітація ризикує бути лише тимчасовою корекцією фізичних функцій, без стійкого результату для якості життя.

Список використаних джерел:

1. Говорун Т. В., Кочубей Т. А. Психологічний супровід у процесі фізичної реабілітації осіб із травмами опорно-рухового апарату, (32), 2021, С. 45–52.

2. Кузьміна О. І. Міждисциплінарний підхід у реабілітації: роль психолога у командній роботі, (76), 2020, С. 22–28.

3. Максименко С. Д. Психологічна реабілітація: теорія та практика відновлення особистості. Київ: Київський університет, (50), 2019, С. 12–32.

4. Яценко Т. С. Психокорекційна робота психолога в умовах медико-реабілітаційного центру, (3(20)), 2022, С. 31–37.